

prima instanță: V. Sanduța
instanța de apel: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu

dosarul nr. 3ra-917/18

ÎNCHEIERE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalii Cazanir împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018 prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 28 decembrie 2017, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 30 august 2017, Vitalii Cazanir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că dânsul a activat în organele procuraturii din anul 1977 până în anul 1991, având o vechime în muncă de procuror de 13,5 ani. Ultima funcție deținută de el a fost cea de șef al secției supraveghere a aplicării legislației în activitatea economică și protecția mediului a Procuraturii Moldovei (RSSM).

Comunică că în anul 2006, în baza hotărârii instanțelor de judecată din 10 noiembrie 2006, în corespundere cu prevederile din Legea cu privire la Procuratură, în vigoare la acel moment, i-a fost stabilită pensia de procuror pentru vechimea în muncă din salariul mediu lunar a funcției deținute de șef al secției Procuraturii Generale a Republicii Moldova, pe care o primea regulat, cu respectarea obligatorie a principiului recalculării pensiei, la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în exercițiu, prevăzut în Legea menționată. De acest drept, s-a bucurat până în anul 2011.

Având în vedere prevederile art. 34 alin. (6) din Legea cu privire la Procuratură nr. 118-XV din 14 martie 2003, art. 73 alin. (8) din Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008, Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, accentuează că dânsul a întrunit și întrunește condițiile legale pentru recalcularea pensiei odată cu majorarea salariului procurorului în exercițiu funcției.

Consideră că în detrimentul principiului general al dreptului, CNAS l-a lipsit fără motive legale de dreptul dobândit licit în anul 2006 și anume, de recalculare a pensiei odată cu majorarea salariului procurorului în exercițiu și nu i-a recalculat mărimea pensiei, stabilindu-i mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 1 aprilie a fiecărui an.

Relatează că la 20 iulie 2017, s-a adresat cu o cerere prealabilă la CNAS, prin care a solicitat restabilirea în dreptul de a beneficia de principiul recalculării pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în exercițiu funcției.

Suține că prin răspunsul nr. C-1370/17 din 17 august 2017, CNAS a respins cererea prealabilă, motivând refuzul prin faptul că potrivit prevederilor din Legea nr. 56 din 09 septembrie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost modificat art. 73 din Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la procuratură, procurorii pensionați nu mai beneficiază de dreptul la recalcularea pensiei odată cu majorarea salariului procurorului în exercițiu funcției.

Remarcă că decizia CNAS nr. C-1370/17 din 17 august 2017, prin care a fost respinsă cererea prealabilă, este ilegală și pasibilă de a fi anulată cu obligarea CNAS de a recalcula și achita pensia conform cerințelor formulate.

Obiectează că pârâtul la examinarea cererii prelabile nu a determinat corect raportul juridic în cauză, circumstanțe importante pentru soluționarea cazului, nu a reținut că Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost abrogate alin. (3)-(10) ale art. 73 din Legea nr. 294 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, nu este aplicabilă în cazul lui, deoarece contravine normelor CEDO, practicii, unanim recunoscute, a CEDO, Constituției Republicii Moldova, Hotărârilor Curții Constituționale, legislației civile naționale și principiului securității juridice instituit în jurisprudența instanțelor internaționale și naționale.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 7, 28, 32, 60, 166-167, 277- 278 CPC, art. 3 alin. (1) lit. a), b) și c), 5 lit. a), 7, 16 alin. (1) și (3), 17 alin. (1) lit. a), 25 alin. (1) lit. b), 26 alin. (1) lit. a), 27 din Legea contenciosului administrativ, Legii nr. 902 din 29 ianuarie 1992 cu privire la Procuratură, Legii nr. 118 din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură, Legii nr. 294 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, art. XXIX din Legea nr. 152 din 1 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Hotărârilor Curții

Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000, nr. 9 din 30 martie 2004, nr. 27 din 20 decembrie 2011.

Solicită admiterea acțiunii, recunoașterea ca fiind ilegală a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1370/17 din 17 august 2017, repunerea lui în dreptul lezat și obligarea CNAS să-i recalculeze și să-i achite pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat șefului de secție a Procuraturii Generale a RM, cu recalcularea acesteia, în cazul majorării salariului procurorului în exercițiu funcției, efectuarea recalculării din data de 1 a lunii în care a fost și va fi efectuată majorarea salariului șefului de secție a Procuraturii Generale a RM în exercițiu.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 28 decembrie 2017 a fost admisă acțiunea.

A fost recunoscut ca fiind neîntemeiat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1370/17 din 17 august 2017.

A fost repus Vitalii Cazanir în dreptul lezat la recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, în dependență de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Vitalii Cazanir pensia pentru vechime în muncă reieșind din salariul achitat șefului de secție a Procuraturii Generale, în exercițiul funcției, începând cu data de 5 aprilie 2013, după creșterea salariului cu 35 % și începând cu 1 august 2016, după creșterea salariului potrivit art. 60 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, pe toată perioada de pensionare, reieșind din funcția deținută.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018 a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea primei instanțe.

La 15 mai 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei recurate cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multiaspectual legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

Accentuează că începând cu 1 iulie 2011, pensia procurorilor nu se mai recalculează, dar se indexează anual la 1 aprilie conform art. 13 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Reieșind din cele expuse, precizează că nu pot fi reținute argumentele intimatului și a primei instanțe precum că prin refuzul CNAS de recalculare a pensiei, Vitalii Cazanir a fost lipsit de un drept garantat de lege, deoarece prin instituirea de către legislator a unor noi prevederi de asigurare socială, dreptul procurorilor la asigurare socială este garantat și în continuare.

Remarcă că instanța de fond eronat a asimilat funcția de procuror cu cea de judecător.

Or, drepturile și obligațiile procurorilor, inclusiv protecția socială din partea statului a acestora, a fost legiferată separat, iar prin Legea nr. 56 din 09 iunie 2011, legislatorul a dispus înlocuirea dreptului la recalcularea pensiei de procuror cu dreptul la indexarea anuală a acestei prestații sociale.

Consideră că argumentul instanței de fond în sensul că Vitalii Cazanir, fiind pensionar din 1998, a obținut dreptul la recalcularea pensiei conform prevederilor din Legea veche, prin urmare, Legea nouă nu poate avea caracter retroactiv, este ilegal și contravine prevederilor art. 6 alin. (2), (3) Cod civil.

La 2 iulie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Vitalii Cazanir a depus referință la cererea de recurs a Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018 la 15 mai 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh